

Egyházi Könyvtárak Egyesülete 2023. évi közgyűlése – elnöki beszámoló

Tisztelt Közgyűlés, kedves Kollégák,

Beszámolóm a tavalyi tisztújítás óta eltelt egy év eseményeit fogja át. Az egyesület elnökségével rendkívüli évet tudunk magunk mögött, ezért a beszámolómban mindegyre a teljes elnökség tevékenységére fogok hivatkozni – helyesebben „elnökségi beszámoló” is titulálhatom. Köszönettel tartozom az elnökség, a tisztségviselők (Veres Anna Mária titkár és Orosz Anna kamarás), illetve a tagság támogatásáért, helytállásáért – mindvégig lankadatlanul támogatták terveimet, elképzeléseimet, sőt állíthatom, hogy egymás gondolkodását megtermékenyítő, ötleteit serkentő beszélgetések részesei lehettünk.

2022 augusztusában az NKA szakmai szervezetek számára pályázatot írt ki szakmai tevékenységek támogatására. Az elmúlt pandémiás időszakban kényszerűségből elmaradtak a továbbképzési napjaink, ezért a pályázati lehetőséget a tematikus egynapos képzések felelevenítésére szándékoztuk felhasználni. Négy szakmai nap megszervezésére adtunk be pályázatot, összesen 2.200.400 Ft támogatási összeget kérve, amelyből 1.800.000 Ft támogatást ítelt meg az NKA. Ebből a támogatásból valósult meg:

1

2022. október 25-én az UNITAS portál „lanszálása”, ahol beszámoltunk az UNITAS történetéről, helyzetképet adtunk és a fejlesztési irányokról tájékoztattuk a résztvevőket, és amely alkalommal egy, a tagkönyvtárakat átfogó feldolgozó munkacsoport megalakítására is kísérletet tettünk.

2

2023. március 7-én az Igényes tájékozódás és tájékoztatás című, a teológiai tartalmú elektronikus információs források, adatbázisokat bemutató szakmai napunk – amelyből továbbgondolásra, kidolgozásra érdemes lenne egy, a könyvtárosok számára elengedhetetlen teológiai alapismereteket nyújtó továbbképzés; illetve

3

2023. május 9-én *Az egyházi könyvtárak mint tudományos műhelyek eredményeinek reprezentációja* című szakmai napunk, amely a Magyar Tudományos Művek Tárában való jelenlétünk, láthatóságunk mellett az online és offline könyv- és szakfolyóirat-kiadásban immár mellőzhetetlen folyamatok, azonosítók megismertetését tartotta céljának, amelyek alkalmassá teszik könyvtárainkat szolgáltatásaik bővítésére.

Ez alkalommal szintén megalakult egy munkacsoport, amely tagkönyvtáraink MTMT regisztrációját és az adatszolgáltatást kívánja elősegíteni a tagkönyvtárakkal való együttműködésben.

4

A pályázat által támogatott negyedik alkalom 2023. szeptember 19-én lesz, amikor a könyvtári adminisztratív feladatokról tervezünk eszmét cserélni, hiszen sok helyen volt vezetőváltás az elmúlt években. Az igé-nyes adminisztrációban rejlő lehetőségeket szeretnénk felmutatni, gyakorlati foglalkozás keretében tapasztalati tudást adni. Erre is hívjuk és várjuk tagkönyvtáraink régi-új vezetőit és munkatársaikat egyaránt.

— 2022 szeptemberében a BETH (az Európai Teológiai Könyvtárak Egyesületének) jubileumi közgyűlésére és konferenciájára került sor. Itt mutatták be hivatalosan is az egyesület alapításának 50. évfordulójára készített emlékkötetet, mely *Theological Libraries and Library Associations in Europe* címmel [magyarul: Teológiai könyvtárak és teológiai könyvtáros egyesületek Európában] a Brill Kiadónál látott napvilágot. A kötetben Bálint Ágnes az EKE működéséről, rövid történetéről ismertetést, illetve az egyházi könyvtáraknak az elmúlt száz évben felhalmozódott, tipikusan közép-kelet-európai tapasztalatairól, nézőpontjáról és jövőképéről tanulmányt írt. A BETH konferencián Bálint Ágnes a Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtárának mint rendkívüli tagnak a képviseletében, Mészáros Kornélia pedig az EKE képviseletében tervezett részt venni az eseményen, kettős szerzőségű előadással, melynek témája az EKE stratégiai terve volt. (A tervről röviden a BETH konferenciáról való beszámolójában írt Mészáros Kornélia, amelyet a frissen megjelent Hírlevél – 2023/1-2. számában lehet megtalálni, illetve konferenciánk második napján még lesz róla szó.) Végül csak Mészáros Kornélia tudott részt venni a konferencián, ezúton is köszönöm helyt-állítását, hogy a közösen eltervezett előadást sikeresen véglegesítette és megtartotta. Az előadás írott változatát januárban a BETH frissen alapított évkönyvében való megjelenésre küldtük be. Az előadás hatására az angol egyesület a saját belső tanfolyamaiban való részvétel lehetőségét ajánlotta fel (online képzésekről van szó), az Index Theologicus német teológiai bibliográfiai és immár teljes szöveget is szolgáltató adatbázis pedig az UNITAS-ból a magyar teológiai rekordok átvételére lenne kész. Ez utóbbit érdemes közösen átgondolni, megtervezni, felépíteni a közeljövőben, hogy nemzetközi fórumon is megjelenhessen és kereshetővé váljék a magyar teológiai szakirodalom.

— Szintén szeptemberben tartottuk az első elnökségi ülést, a törvény által előírt második jelenléti elnökségi ülésünk pedig június 8-án volt. A kettő között rendkí-
vüli elnökségi ülések sorozatát tartottuk, kéthetente vagy utóbb már havi rendszerességgel, összesen 10 alkalommal, online. Miért volt szükség a rendszeres egyeztetésre? Egyrészt én magam szerettem volna,

ha a protestáns presbiteri rendszer mint közösségi vezetési modell megjelenik az EKE ügyviteli gyakorlatában az elnökségem alatt, azaz megosztjuk a terheket, feladatokat, a döntésekben konszenzusra törekszünk, ami ugye sok vitát feltételez. Másfelől szeptemberben derült fény arra, hogy sürgős és hosszas egészségügyi kezelésre szorulok, emiatt sajnos nem tudtam jelen lenni több rendezvényünkön, csak az online kapcsolattartásra voltam alkalmas. Mérföldtlenül jólesett az elnökségi tagok és a titkár, a kamarás emberi és szakmai támogatása ez idő alatt, hogy valóban közösségként működtették az egyesület vezetését. Nem tudom ezt elégszer hangsúlyozni és megköszönni nekik.

— Október 25-én tartottuk az első szakmai napunkat az UNITAS megújulásáról. Köszönöm Török Beátának a szervezésben és lebonyolításban nyújtott segítségét.

— Csatlakoztunk a MKE Tudományos és Szakkönyvtári Szekciójához és az EKK-hoz, közös szervezésben került sor november 22-én egy kerekasztal-beszélgetésre a szakkönyvkiadásról. (Részletes beszámoló jelent meg róla a Hírlevél 2022/3-4. számában.)

— December 8-án tartottuk az első megbeszélést az EME és a MELTE képviselőivel a közös nyári konferenciáról, amikor a közös nap tematikáját és a három nap szerkezetét sikerült rögzíteni.

— December 12-én részt vettem az ATLA szervezésében egy konferenciaszervezésről szóló továbbképzésen.

— December 14-én megjelent az EKE Hírlevél 2022/3-4. összevont száma.

— Január 13-i elnökségi ülésünkön született az a döntés, hogy amennyiben és ameddig az elnök munkája végzésében egészségi állapota miatt akadályoztatva van, Veres Anna Mária fogja helyettesíteni az egyesületünk alapszabályának 5. § 6. bekezdése értelmében – miszerint „a hivatalban levő elnököt akadályoztatása esetén az előző ciklus végén leköszönt elnök, vagy – az elnökség felhatalmazása alapján – az elnökség egy tagja helyettesíti” –. Az elnökség támogatásáról biztosította Veres Anna Mária elnökségi tagot és titkárt az elnöki feladatok ellátásában. Februártól az idei konferencia szervezésében Veres Anna Mária járt el elnöki minőségben.

— Január 18-án részt vettem az Index *Theologicus* angol nyelvű online felhasználó-képzésén.

— Február 6-án Szomszédolás programunk keretében az Országos Széchényi Könyvtár digitalizáló műhelyét és új állandó kiállítását látogathattuk meg. Köszönöm Szalai Katalinnak a szervezésben és lebonyolításban nyújtott segítségét.

— Március 7-én az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtára adott otthont szakmai napunknak. A teológiai adatbázisokkal való beható ismerkedésen túl egy újabb szomszédolásban is részesülhettek a résztvevők, ugyanis a 24/7 órás nyitvatartásra átalakí-

tott könyvtár meglátogatása is része volt a programnak. Köszönöm Mészáros Kornélia házigazdánknek a szervezésben és a lebonyolításban nyújtott önzetlen segítségét.

— Május 9-i szakmai napunknak a Ráday Könyvtár adott otthont az újrabeépített Ráday-házban. Itt szintén alkalom volt a megújult épületegyüttes megtekintésére is. Köszönöm Veres Anna Máriának a szervezésben és a lebonyolításban nyújtott szakemberi segítségét immár negyedik minőségében, házigazdaként is.

— Június 29-én megjelent az EKE Hírlevél 2023. évi, immár 20. évfolyamának összevont 1-2. száma. Köszönöm a szerzőknek, lektoroknak, szerkesztőknek a munkáját, különösen is Varga-Kohári Máriának. Remélem, a szükség szülte új küllem is elnyeri a tagság tetszését.

A tagsággal való kommunikáció csatornáit nem változtattuk, levelezőlistánkra a tagkönyvtárak munkatársai feliratkozhatnak, az EKE Facebook oldalát továbbra is Kovácsné Pázmándi Ágnes kezeli, ezúton is köszönöm a munkáját. Újdonság, hogy elindítottuk az EKE YouTube csatornáját, amelyre szándékolt késéssel ugyan, de feltesszük a szakmai napjaink, konferenciáink előadásait elsősorban azért, hogy akik nem tudtak részt venni ezeken, utólag megtekinthessék, másodsorban archiválás céljából. Csak remélni tudjuk, hogy ez nem veszi el a kollégák kedvét a rendezvényeink látogatásától! Egészen pontosan érzékeljük a tagkönyvtárakban a növekvő munkaterhek nyomását, mégis kérjük az intézményvezető kollégákat, hogy a külső és belső továbbképzések látogatását segítsék elő kollégáik számára, akiket kérünk, hogy tapasztalataikat, információikat a Hírlevélben közzétehető beszámolók révén aztán osszák meg az EKE tagságával is.

A közös érdekérvényesítés előnyeit tapasztalhattuk meg az év folyamán abban, amikor az UNITAS közös katalógusba bekapcsolni kívánt, de különböző könyvtári integrált rendszereket használó tagkönyvtárak Baranya Péter és Veres Anna Mária vezetésével együttesen tudtak fellépni szolgáltatóiknál a kommunikációs protokollok kiépítéséért. Az EKE a tagkönyvtáraktól átvállalta a *könyvtárak felőli adatszolgáltatási protokoll*, az OAI-PMH kiépítésének egyszeri díját a Monguz Kft. felé. A teljes IKR szolgáltatói kínálat jelenlegi helyzetéről összefoglaló egyeztetésre hívjuk tagkönyvtáraink vezetőit, informatikusait arról, hogy milyen szolgáltatásokat kívánnak a közeljövőben használni, hogyan rangsorolják a funkciókat, modulokat, illetve eddig milyen tapasztalatokat szereztek a fejlesztési igényeik megvalósulásában, a hibák elhárításában. Bízunk benne, hogy a közös eszmecsere és tájékozódás mindenki számára előnyös lesz.

Az idén a BETH konferencián az EKE-t dr. Tamási Balázs, az OR-ZSE Könyvtárának igazgatója fogja képviselni, aki szintén előadással jelentkezett a córdobai konferenciára. Bálint Ágnes a BETH gazdálkodását fogja auditálni, jelentését pedig írásban küldi meg a BETH közgyűlésének.

Még egyszer megköszönöm tisztségviselő kollégáim áldozatos munkáját, az EKE-re szánt munkaórák és energia mennyiségét, különösen is Veres Anna Mária fáradhatatlan munkáját.

Kérem a közgyűlést, fogadja el beszámolómat!

BÁLINT ÁGNES
Tiszántúli Református
Egyházkerületi Gyűjtemények
EKE elnök